

Valtioneuvoston päätös 175 hakijan siirtämisesti Suomeen Kreikasta, Italiasta, Maltalta ja Kyprokselta

Valtioneuvosto teki 27.2. päätöksen 175 erityisen haavoittuvassa asemassa olevien turvapaikanhakijoiden, erityisesti ilman huoltajaa olevien alaikäisten ja yksinhuoltajavanhempien lapsineen, siirroista Kreikasta, Kyprokselta Italiasta ja Maltalta. Eri maiden koronaepidemiasta johtuva liikkumisen rajoittaminen maiden välillä hidastaa siirtojen suorittamista.

Viitaten Kreikan viime elokuussa esittämään pyyntöön erityisesti ilman huoltajaa olevien alaikäisten siirtämisestä ja laajemmin Kreikan viimeaikaisiin tapahtumiin, painopiste on ensi vaiheessa hakijoiden siirroissa Kreikasta. Maahanmuuttovirastolla on periaatteellinen valmius aloittaa keskustelut Kreikan kanssa käytännön siirtojärjestelyistä, jotta ensimmäiset n. 20-30 ilman huoltajaa olevaa alaikäistä voidaan siirtää Suomeen alustavasti toukokuun aikana. Tarkemmasta aikataulusta sovitaan Suojelupoliisin ja poliisin kanssa. Maahanmuuttovirasto on operationaalisessa vastuussa siirtojen aikataulutuksesta ja käytännön toteutuksesta ja näin ollen toiminta on siirtymässä viranomaistalolle, valtioneuvoston päätöksen asettamissa raameissa.

Komissio on ottanut koordinoivan roolin siirtojen järjestelyssä. Luxemburg ja Saksa siirsivät hakijoita jo viikolla 16, minkä osalta tuleme kuulemaan näiden kahden pilottivaltion kokemuksia siirtojen käytännön järjestelyiden toimivuudesta. Tämä auttaa muita jäsenvaltioita aloittamaan siirrot komission koordinoiman järjestelyn puitteissa. Kreikka on tällä hetkellä siirtämässä alaikäisiä hakijoita saarten vastaanottokeskuksista mantereelle, mikä helpottaa käytännön siirtojärjestelyjä. Komissio ja jäsenvaltiot työskentelevät tiiviisti sen hyväksi, että siirrot voitaisiin toteuttaa tehokkaasti.

Myös Kyproksella turvapaikanhakijoiden vastaanottotilanne on kriittinen. Konkreettisia valmisteluja hakijoiden siirtämiseksi Suomeen ei ole vielä aloitettu. Maahanmuuttovirasto vastaa siirroista valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, ja yhteystiedot operatiivisen tason virkamiesten kesken on juuri vaihdettu keskustelun avaamiseksi.

Sisäministeriö voi myös vastata (komission koordinoimiin) pyyntöihin ottaa vastaan hakijoita Italiasta ja Maltalta, mikäli siirrettävien joukossa on valtioneuvoston päätöksen mukaisiin profiileihin sopivia hakijoita. Päätös mahdollisesti siirrettävistä henkilöistä tehdään yhteistyössä Maahanmuuttoviraston kanssa, joka vastaa tältäkin osin siirtojen toteutuksesta.

Siirtojen toteutuksessa tullaan huomioimaan koronaviruksen leviämisen ehkäisy. Suomeen ei olla siirtämässä koronaviruksen sairastuttamia ihmisiä. Siirrettävät hakijat testattaisiin koronaviruksen varalta ennen siirtoa. Testituloksen täytyy olla negatiivinen, jotta siirto voidaan tehdä.

Hakijoiden vastaanoton kustannukset voidaan kattaa kokonaisuudessaan EU-rahoituksella. Suomi on kuluvan vuoden talousarviossa varautunut siihen, että Suomessa jätetään 4000 ensimmäistä turvapaikkahakemusta. Huhtikuun 20. päivään mennessä Suomessa on jätetty

483 uutta turvapaikkahakemusta. Suomi on lisäksi varautunut siihen, että ensimmäisen turvapaikkahakemuksen jättäisi 200 ilman huoltajaa olevaa alaikäistä. Maahanmuuttoviraston tilastojen mukaan Suomeen on alkuvuonna 2020 saapunut 20 ilman huoltajaa olevaa alaikäistä turvapaikanhakijaa.